

VISOKA ZDRAVSTVENA ŠOLA V CELJU

DIPLOMSKO DELO

**ODNOS IZVAJALCEV ZDRAVSTVENE NEGE DO PACIENTOV,
KOLONIZIRANIH/OKUŽENIH Z VEČKRATNO ODPORNIMI
BAKTERIJAMI**

**VIEW OF NURSING ON PATIENTS COLONISED/INFECTED WITH
MULTIDRUG RESISTANT MICROORGANISMS**

Študent: MARJAN TKALEC

**Mentorica: viš. pred. mag. DARJA PLANK, viš. med. ses., prof. zdr.
vzg.**

Somentorica: MAJDA HRASTNIK, strok. sod., dipl. m. s.

**Študijski program: VISOKOŠOLSKI STROKOVNI ŠTUDIJSKI
PROGRAM ZDRAVSTVENA NEGA**

CELJE, 2018

POVZETEK

Uvod: Okužba/kolonizacija z večkratno odpornimi bakterijami je zaplet, ki lahko nastane med hospitalizacijo. Posledice tega so povečani stroški zdravljenja, podaljšana hospitalizacija in večja smrtnost. Te bakterije se najpogosteje prenašajo preko rok zdravstvenih delavcev. Izvajalce zdravstvene nege je treba o tem izobraževati in vzbuditi zavest o pomembnosti problema. Raziskava nam je pokazala, kakšno je znanje in odnos izvajalcev zdravstvene nege do pacientov koloniziranih/okuženih z večkratno odpornimi bakterijami.

Metoda: Diplomsko delo je produkt kvantitativnega raziskovalnega pristopa, uporabljena je bila metoda deskripcije. Podatke smo pridobili z anketnim vprašalnikom. Z neslučajnostnim, priložnostnim vzorcem smo v raziskavo vključili 100 izvajalcev zdravstvene nege, zaposlenih v Splošni bolnišnici Celje. Realizacija vzorca je bila 91-odstotna. Za analizo podatkov smo uporabili Microsoft Excel 2016 in SPSS 21.0.

Rezultati: 73 (80,2 %) anketirancev meni, da so najpogostejše večkratno odporne bakterije ESBL pozitivne bakterije, najpomembnejši dejavnik tveganja pa oslABLJENA imunost (PV = 4,45; SO = 1,79). Da je higiena rok najpomembnejši ukrep preprečevanja prenosa meni 57 (62,6 %) anketiranih. 58 (63,7 %) jih meni, da je zdravstveno osebje najpogostejši prenašalec večkratno odpornih bakterij. 88 (96,7 %) anketiranih se strinja, da se ob neupoštevanju ukrepov za preprečevanje in obvladovanje širjenja večkratno odpornih bakterij število koloniziranih/okuženih pacientov veča. 81 (90 %) anketirancev si želi dodatnega strokovnega usposabljanja s tega področja.

Razprava in sklep: Spoznavamo, da je znanje izvajalcev zdravstvene nege na splošno dobro. Najosnovnejši in najpomembnejši ukrep za preprečevanje prenosa večkratno odpornih bakterij anketirani prepoznajo v higieni rok. Roke na delovnem mestu si razkužujejo po zahtevah načel stroke. Anketiranci v izobraževanju vidijo enega izmed nujnih ukrepov za preprečevanje prenosa in širjenja večkratno odpornih bakterij.

Ključne besede: bolnišnične okužbe, večkratno odporne bakterije, MRSA, ESBL, karbapenemaze, okužbe povezane z zdravstveno oskrbo, higiena rok.

SUMMARY

Introduction: Infection or colonization with multidrug resistant bacteria are one of the complications which can occur during hospitalization. The consequences are increased treatment costs, prolonged hospitalisation, and larger mortality rate. These bacteria are transmitted most frequently via healthcare workers' hands. Thus, a healthcare worker needs to be properly educated and aware of the importance of the problem. The research has shown us the level of knowledge and attitude of healthcare workers towards the patients who are colonized or infected with multidrug-resistant bacteria.

Method: This diploma paper is a product of a quantitative research approach with the descriptive method used, respectfully. The data acquired were due to the survey questionnaire. With an accidental and casual sample, one hundred healthcare workers employed at General hospital Celje were included into the research. The sample realization was 91%. We used Microsoft Excel 2016 and SPSS 21.0 for the data analysis.

Results: 73 (80.2%) of the interviewees think that the most common multidrug-resistant bacteria are ESBL positive bacteria with weakened immune system as the most important risk-factor (PV = 4.45; SO = 1.79). 58 (63.7%) think that the medical personnel is the most common transmitter of such bacteria. 88 (96.7%) of them agree that non-compliance with measures taken for prevention and control of bacteria increases the number of colonized or infected patients and 81 (90%) agree with some additional professional training in the field of prevention of transmission of multidrug-resistant bacteria.

Discussion and conclusion: We establish that the knowledge of the healthcare workers is good on average. The most fundamental and the most important measure for prevention of transmission results as hand hygiene. At work, their hands are disinfected according to demands by the principles of their profession. The interviewees view such training as one of the crucial measures taken for prevention of transmission and spreading of multidrug-resistant bacteria.

Key words: hospital infections, multidrug-resistant bacteria, MRSA, ESBL, carbapenemases, nosocomial infection, hand hygiene